

Het programmateam UWV SZW van het Kennisprogramma 'Onbeperkt aan het Werk' wenst u fijne paasdagen

Geachte lezer

De afgelopen jaren hebben we jaarlijks een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd om u bij te praten over de lopende en afgesloten onderzoeksprojecten binnen ons programma. Gezien de Corona-crisis is dat nu niet mogelijk. We hebben er daarom voor gekozen om een nieuwsbrief te maken waarin we u informeren over de projecten. Wij hopen dat u dat op prijs stelt. Daarnaast wensen wij alle collega's bij onze stakeholders sterkte in deze lastige tijd, zowel met de taken van uw organisatie als in de thuissituatie met alles wat bij deze sociale isolatie op ons afkomt. Onze en uw gezondheid staat voorop!

Namens het programmateam:

UWV: Marcel Spijkerman, Marloes de Graaf-Zijl, Isabella de Kroon, Jennifer Coffeng, Natasha Tolkacheva, Rineke Maan

SZW: Hans Hermsen, Anneke van der Giezen

Hieronder volgt een beschrijving van projecten die nu lopen en/of afgerond zijn:

Doelen Wajong- en WGA-dienstverlening en uitkomstmaten

Het doel van dit project was een fundament leggen voor het meten van de effecten/effectiviteit van het beleid en de re-integratie-dienstverlening voor mensen met arbeidsvermogen in de Wajong en WIA (WGA). De doelen van de wet- en regelgeving zijn vertaald naar uitkomst/effectmaten voor het beoogde effectiviteitsonderzoek. Dit fundament wordt gebruikt bij projecten binnen het programma zoals "effectiviteit WGA dienstverlening" en "effectiviteit dienstverlening Wajong". Met een dergelijke standaard faciliteren we nader effectonderzoek en zorgen we ervoor dat de verschillende effectonderzoeken (grotendeels) vergelijkbaar zijn qua uitkomstmaten. De standaard bevat :

- de beschrijving van de beleidsdoelen van WGA en Wajongdienstverlening,
- de re-integratie-instrumenten waarmee deze beleidsdoelen gerealiseerd moeten worden,
- de primaire effectmaten, de meting ervan (definitie, benodigde gegevens)
- de secundaire uitkomsten en de meting ervan.

Doelgroep: WGA en Wajong

Planning: Afgerond in 2019 en op verzoek verkrijgbaar.

Begeleidingscommissie: experts SZW en UWV.

Arbeidsmarktpatronen van mensen die werk(t)en met een jobcoach

Het doel van het onderzoek was meer inzicht te verkrijgen in het verloop van jobcoaching en de arbeidsmarktpatronen van mensen die in de periode 2013-2018 hebben gewerkt met een jobcoach. Onderzoeksbureau SEOR heeft kwantitatief onderzoek uitgevoerd op basis van databestanden van UWV. Het rapport van SEOR laat zien dat ongeveer 25.000 mensen in de periode tussen 2013 en 2018 zijn gestart met een baan waarbij ze vanuit UWV begeleiding kregen van een jobcoach. Van

deze groep heeft 95% een Wajonguitkering en 5% een WGA-uitkering. Het rapport komt tot de conclusie dat:

- ruim 60% van de Wajongers die starten met jobcoaching na drie jaar nog steeds (of weer) werkt. De helft van deze groep werkt dan nog steeds met een jobcoach;
- circa 50% van de WGA'ers die starten met jobcoaching na drie jaar nog steeds (of weer) werkt. Twee derde van deze groep werkt dan zonder jobcoach;
- er vier subgroepen waarneembaar zijn:
 - een deel is al vrij snel zonder jobcoach aan het werk
 - een deel blijft langdurig werken met een jobcoach
 - een deel verliest vrij snel het werk en blijft daarna lange tijd zonder werk
 - een deel wisselt in de jaren na de start van de jobcoaching meerdere keren van arbeidsmarktpositie (wel/geen werk, met/zonder jobcoach);

Doelgroep: het onderzoek richt zich op Wajongers en WGA'ers die werken of gewerkt hebben met een interne of externe jobcoach.

Planning: Onderzoek is afgerond en via [deze link](#) te downloaden. Tevens is er een UKV-artikel (te downloaden via [deze link](#)) over verschenen, en een artikel in ESB (te downloaden via [deze link](#)).

Begeleidingscommissie (extern): Vertegenwoordigers van de Landelijke cliëntenraad, het kennisplatform jobcoaching, NVVA, OVAL, NOLOC, AWWN en VUMC.

Inhoud ingekochte re-integratiedienstverlening voor WGA, Wajong en Ziektewet'

Het doel van dit kennisproject was om de inhoud van de ingekochte re-integratiedienstverlening te achterhalen. We hebben bestandsanalyses uitgevoerd voor alle klanten die in de periode 2016-2018 ingekochte re-integratiedienstverlening hebben gevolgd én dossieranalyses voor een aselechte steekproef hieruit van 300 trajecten Werkfit en 300 trajecten Naar werk, ieder verdeeld over 100 ZW, 100 WGA en 100 Wajong klanten. Op basis hiervan hebben we een rapport geschreven, waarin we inzicht geven in de activiteiten die re-integratiebedrijven in het kader van de re-integratiediensten 'Werkfit maken' en 'Naar werk' uitvoeren voor klanten met een Wajong-, WGA- en Ziektewet-uitkering. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van het aantal ingekochte re-integratiediensten, de mate van succes, de verantwoording daarvan, hoeveel mensen werk hebben gevonden en de ingekochte vervolgdienstverlening aan klanten die het werk (nog) niet hebben hervat.

Doelgroep: Het onderzoek richt zich op Wajongers, WGA'ers en ZW-klanten die onder het inkoopkader 2016-2020 een re-integratietraject hebben afgerond.

Planning: Het onderzoek is inmiddels afgerond en het rapport getiteld "Wat kopen we in voor wie?" zal in de loop van mei verschijnen op www.uwv.nl/kennis.

Begeleidingscommissie (extern): OVAL, NVVA, VUMC.

Scholing als re-integratie instrument

Afgelopen jaar hebben we 2 onderzoeken uitgevoerd naar scholing. Eén onderzoek is een parallel aan bovengenoemd onderzoek over ingekochte re-integratiedienstverlening: bestandsanalyse in combinatie met dossieranalyse, gericht op de vraag "wat koopt UWV in aan scholing voor haar klanten met een WGA-, Wajong- of Ziektewetuitkering". Een ander onderzoek is uitgevoerd door Artéduc en richtte zich op de vraag wat UWV kan verbeteren als het gaat om het aanbieden van scholing aan klanten met een WW, WGA- of Ziektewetuitkering. Zij hebben eerst de wetenschappelijke literatuur over de effectiviteit van scholing in kaart gebracht. De inzichten hieruit

hebben ze gecombineerd met de internationale best practises die ze uit hun netwerk van 19 landen hadden opgehaald, en enkele binnenlandse goede voorbeelden. Ook voerden ze een meta-analyse uit op een bestand van ruim 3000 laagopgeleide en laaggeletterde mensen zonder werk, dat ze via eerder onderzoek hadden vergaard. Op grond van de combinatie van literatuurstudie, nationale en internationale best practises en de meta-analyse, hebben ze 5 succesfactoren geformuleerd voor de toepassing van post-initiële arbeidsmarktgerichte scholing. Vervolgens hebben ze via interviews met 33 UWV-professionals en 23 UWV-klanten achterhaald hoe UWV scoort op deze succesfactoren.

In februari 2020 is een start gemaakt met de verkennende fase van een scholingsexperiment WGA. Daarin onderzoeken we of een leerwerkpakket (bestaande uit een combinatie van leren, werken en begeleiding) voor WGA-gerechtigden een aanvulling kan zijn om de kans op werkhervatting te vergroten. De verkenning wordt breed opgezet, door zowel de invalshoek van WGA-gerechtigden, UWV-professionals als van externe partijen (werkgevers, scholingsbranche, re-integratiebedrijven) te onderzoeken. Na de zomer van 2020 moet duidelijk worden in welke vorm een scholingsexperiment WGA verder wordt ontwikkeld.

Doelgroep: verschilt per deelonderzoek

Planning: het onderzoek van Artéduc is afgerond en is [hier](#) te downloaden. Het rapport over ingekochte scholing is vrijwel afgerond en zal binnenkort worden gepubliceerd op uwv.nl/kennis. Het rapport met betrekking tot het vooronderzoek zal in de zomer van 2020 worden afgerond.

Onderzoek effectiviteit WGA dienstverlening'

Dit kennisproject bestaat uit drie onderling samenhangende onderdelen en heeft tot doel om het inzicht in de effecten van de activerende dienstverlening voor de WGA te vergroten.

Onderdeel 1: Kwantitatieve effectevaluatie op basis van een experiment

In het Regeerakkoord zijn extra middelen voor extra activerende dienstverlening voor WGA'ers beschikbaar gesteld. SZW en UWV hebben afgesproken dat de inzet van middelen voor activerende dienstverlening voor WGA'ers wordt onderzocht¹. De hoofdvraag bij dit onderzoek luidt: *Wat is de doelmatigheid en doeltreffendheid van de activerende WGA-dienstverlening?* Om antwoord te krijgen op deze vraag is in oktober 2019 is een grootschalig experiment gestart waarin een groep die extra dienstverlening krijgt wordt vergeleken met een groep die geen dienstverlening krijgt. Daarnaast maakt de opzet van het experiment het mogelijk om een vergelijking te maken met een derde groep die reguliere dienstverlening krijgt. WGA'ers in het experiment worden gedurende een periode van drie jaar gevolgd om vervolgens te kijken wat de effecten zijn op uitkomstmaten als werk, stappen op de Participatieladder richting werk en de beleving van gezondheid en welzijn. UWV heeft een consortium van de onderzoeksbureaus SEOR en het Verwey Jonker Instituut opdracht gegeven om op basis van het experiment de effecten van het experiment te onderzoeken.

Doelgroep: WGA instroomcohort 2019/2020

Planning start en afronding: Het onderzoek is in oktober 2019 gestart en zal in 2024 zijn afgerond.

Begeleidingscommissie: medewerkers van UWV en SZW, nog te bepalen.

Onderdeel 2: Monitor inzet dienstverlening en patronen in arbeidsparticipatie

Door het bouwen van een monitor willen we het mogelijk maken om zowel intern als extern periodiek informatie te kunnen leveren over ontwikkelingen in de inzet van dienstverlening en patronen in arbeidsparticipatie van WGA'ers. In de monitor worden gegevens over uitkeringen,

¹ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/03/26/kamerbrief-effectonderzoek-wga-dienstverlening>

ingezette dienstverlening en arbeidsparticipatie onderling gekoppeld. Door periodiek, bijvoorbeeld jaarlijks, de gegevens te actualiseren ontstaat een longitudinaal bestand op basis waarvan ontwikkelingen in ingezette dienstverlening en arbeidsparticipatie in beeld kunnen worden gebracht.

Doelgroep: WGA instroomcohorten vanaf 2017

Planning start en afronding: Met dit onderdeel wordt begin 2020 gestart. Omdat het een monitor betreft heeft dit onderzoek een lange looptijd.

Begeleidingscommissie: nog niet bekend.

Onderdeel 3: Kwalitatieve onderzoeken dienstverlening WGA

Dit onderdeel omvat voornamelijk twee kwalitatieve onderzoeken over de activerende dienstverlening voor de WGA. Het eerste onderzoek maakt door middel van kwalitatief onderzoek de afwegingen die professionals maken bij de inzet van dienstverlening inzichtelijk. Professionals hebben veel kennis die momenteel is opgesloten in hun hoofden. Dit onderzoek heeft tot doel om deze kennis te ontsluiten. Inzicht in de afwegingen die professionals maken kan daarnaast worden benut om de dialoog tussen professionals onderling te bevorderen.

Een tweede kwalitatief onderzoek heeft tot doel om meer inzicht te krijgen in het gedrag van WGA'ers ten aanzien van re-integratie en werk. Bij het gedrag kan bijvoorbeeld gedacht worden aan: de houding ten aanzien van werk (waarde van werk, sociale norm) en houding en gedrag ten aanzien van inkomen en inkomenszekerheid. De komende tijd zullen we deze onderzoeken verder uitwerken.

Doelgroep: WGA uitkeringsgerechtigden

Planning start en afronding: Nog niet bekend.

Begeleidingscommissie: nog niet bekend.

Effectmeting Wajong dienstverlening

Met de invoering van de Participatiewet in 2015 stromen er geen arbeidsbeperkte jongeren met arbeidsvermogen meer in de Wajong. UWV blijft echter verantwoordelijk voor dienstverlening aan de huidige populatie Wajongers met arbeidsvermogen. Eind 2017 vielen rond de 120.000 Wajongers met arbeidsvermogen onder de verantwoordelijkheid van UWV Werkbedrijf. Bijna de helft van hen was toen aan het werk. UWV heeft met SZW afgesproken dat alle Wajongers met arbeidsvermogen, werkend of niet, in beeld blijven bij UWV. De hoofdvraag voor dit onderzoek is: *In welke mate kan de dienstverlening Wajong door UWV als doeltreffend en doelmatig worden gezien? Zijn er verschillen in doeltreffendheid tussen groepen Wajongers?* Het onderzoek omvat drie onderdelen: Het 1^e deel van het onderzoek heeft tot doel om kenmerken van de Wajongers, hun persoonlijke situatie, de ingezette dienstverlening en (arbeids-) participatie in samenhang in beeld te brengen en te monitoren. Een indeling van de heterogene Wajongpopulatie in kleinere, homogener segmenten kan de uitvoering ondersteunen bij het bepalen van maatwerk en dienst als basis voor een gedifferentieerde effectmeting ('*wat werkt voor wie?*'). Voor deel 2 staat een kwalitatieve analyse en evaluatie van de dienstverlening op de planning, voor deel 3 onderzoeken we de mogelijkheden de toegevoegde waarde van dienstverlening kwantitatief te meten.

Doelgroep: Wajongers met arbeidsvermogen

Planning: Deel 1 wordt uitgevoerd door SEOR. De haalbaarheid van een kwantitatieve effectmeting wordt op dit moment in kaart gebracht door SEO Economisch Onderzoek. Deel 2 zal binnenkort starten. In 2020 volgt een eerste rapportage. Het eindrapport is gereed eind 2022.

Begeleidingscommissie: Verschilt per onderdeel. Vertegenwoordigers van SZW, UWV, Cliëntenraden, Werkgeversorganisatie (AWVN), CPB en wetenschap (universiteiten) zijn betrokken.

Klant in beeld?

Om afgewogen beslissingen te kunnen maken over de inzet van activerende dienstverlening, is het nodig om de klant in beeld te hebben: wat zijn de belemmerende en bevorderende kenmerken die van invloed zijn op het vinden en behouden van werk, ofwel het in beeld hebben van de klant. Een instrument kan behulpzaam zijn bij het in beeld brengen van klant. In opdracht van UWV heeft onderzoeksbureau Ecorys een inventarisatie gemaakt van reeds bestaande instrumenten die in het sociale domein worden ingezet bij het in beeld brengen van de klant. Het onderzoek naar klant in beeld instrumenten heeft een sterke link met het promotieonderzoek van Christa de Geus van de VUmc naar het bouwen van een triage-instrument voor de WGA. Het zal nog enige tijd duren voor de resultaten van dit promotieonderzoek beschikbaar zijn en momenteel onderzoekt UWV de mogelijkheden om de Werkscan Arbeidsvermogen Werkzoekenden, ontwikkeld door AKC, te implementeren. Voordat over eventuele implementatie een beslissing kan worden genomen, moeten verschillende vragen beantwoord worden. Naast inhoudelijke gaat het hier ook om technische aspecten die bij implementatie komen kijken.

Doelgroep: Alle personen die wegens een structureel functionele beperking een beroep doen op de dienstverlening van UWV: ZW, WIA/WAO en Wajong.

Planning: Onderzoek naar mogelijkheden zal in juli 2020 worden afgerond.

Begeleidingscommissie: geen

Evaluatieonderzoek: Ervaringsdeskundige zet klant in beweging

WERKbedrijf Rijk van Nijmegen zet sinds een kleine drie jaar ervaringsdeskundigen in bij het begeleiden van klanten met een psychische kwetsbaarheid of verslaving. WERKbedrijf Rijk van Nijmegen heeft eind 2018 een eerste evaluatie gedaan naar de inzet van ervaringsdeskundigen. Daaruit blijkt dat zowel de klanten als de organisatie positief zijn over het project. De komende tijd wordt de inzet van ervaringsdeskundigen verder geëvalueerd. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Kenniscentrum voor Verzekeringsgeneeskunde (UMCG Groningen en Amsterdam AMC). Bij de uitvoering zijn de pioniers van WERKbedrijf Rijk van Nijmegen betrokken. Voor het onderzoek zal de inzet van ervaringsdeskundigen bij het UWV in twee of drie andere arbeidsmarkt regio's worden geïmplementeerd en systematisch door de onderzoeker worden gemonitord. De onderzoekers willen met behulp van literatuuronderzoek meer inzicht krijgen in de werkzame elementen van de inzet van ervaringsdeskundigen. Daarnaast zullen ze systematisch meekijken met de implementatie van de werkwijze in andere regio's met oog voor de lokale context met het uitgangspunt om de kennis te ontsluiten voor de gehele UWV-organisatie. Het onderzoek moet input geven voor een praktisch kennisdocument met daarin de ervaringen rondom de inzet van ervaringsdeskundigen binnen UWV. Daarnaast zal het onderzoek ook een wetenschappelijk artikel opleveren.

Doelgroep: UWV klanten met een psychische kwetsbaarheid of verslaving.

Planning: nog onbekend

Begeleidingscommissie: nog onbekend.

SUWI-subsidie-onderzoek naar de afwegingen die professionals in de keten van re-integratiedienstverlening en jobcoaching maken t.a.v. de inzet van dienstverlening

Met dit subsidiethema willen we:

(1) meer inzicht krijgen in de oordeels- en besluitvorming van de professionals in de re-integratie naar en begeleiding tijdens werk van mensen met een arbeidsbeperking. Welke afwegingen maken

zij over het te doorlopen traject van mensen met een arbeidsbeperking richting werk en de coaching tijdens het werk. Hoe verschillen de afwegingen tussen (groepen) professionals?

(2) de onderlinge dialoog stimuleren tussen (verschillende groepen) professionals in de keten van re-integratiedienstverlening aan en jobcoaching van mensen met een arbeidsbeperking (klantmanagers, arbeidsdeskundigen, re-integratiecoaches en jobcoaches) over hun afwegingen om hun aanpak te kiezen. Deze dialoog heeft tot doel om blijvend van elkaar te leren. Het achterliggende idee is dat op termijn een gedeeld afwegingskader tot stand zal komen uit de onderlinge dialoog tussen de betrokken professionals en hun organisaties. Het is expliciet niet de bedoeling dat dit onderzoeksproject al een dergelijk kader op papier vastlegt.

Doelgroep: professionals werkzaam bij gemeenten en UWV, en bij re-integratiebedrijven of jobcoachorganisaties die door gemeenten of UWV worden ingehuurd

Planning: op 25 maart is de startnotitie voor de subsidieaanvraag geplaatst in de Staatscourant ([link](#)) en op UWV-Marktplaats. In juni wordt bekend welke subsidieaanvragen gehonoreerd zullen worden. De looptijd van het onderzoek is juli 2020-juli 2021.

Begeleidingscommissie (extern): OVAL, NOLOC, NVVA, BVK

